

Konklusioner vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet den 21. november 2008, om unges mobilitet

(2008/C 320/03)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

SOM TAGER FØLGENDE I BETRAGTNING:

- 1) Det Europæiske Råd vedtog på sine møder i henholdsvis Lissabon i marts 2000 og Barcelona i marts 2002 det strategiske mål at gøre Den Europæiske Union til verdens mest konkurrencedygtige og dynamiske videnbaserede økonomi og samfund i 2010, at gøre EU's uddannelsessystemer til en kvalitetsreference på verdensplan senest i 2010 samt at skabe et europæisk rum for forskning og innovation.
- 2) Det Europæiske Råd vedtog på mødet i marts 2008 målet om at fjerne hindringerne for den frie bevægelighed for viden ved at skabe en »femte frihed«, der bl.a. indebærer større mobilitet på tværs af grænserne for både forskere og studerende, videnskabsfolk og universitetslærere.
- 3) Europa-Parlamentets og Rådets afgørelser om handlingsprogrammer for perioden 2007-2013 vedrørende uddannelse for livet og gennem hele ungdommen tager alle sigte på at fremme mobilitet; de europæiske programmer og foranstaltninger på forskningsområdet og erhvervs politikområdet samt strukturfondene har samme sigte.
- 4) Europa-Parlamentets og Rådets henstilling om det europæiske kvalitetscharter for mobilitet (2006) foreslog nogle nøgleprincipper for at sikre de bedst mulige betingelser for at forberede, følge og evaluere unges mobilitetsperioder i en anden medlemsstat.
- 5) Bologna processen vedrørende videregående uddannelse og Københavns processen vedrørende erhvervsuddannelse tager sigte på at skabe et europæisk rum med større mobilitet for studerende og lærere, større gennemsigtighed med hensyn til anerkendelse af kvalifikationer og studie- og uddannelsesperioder og bedre samarbejde mellem institutionerne.
- 6) De forskellige europæiske instrumenter, både de eksisterende (EQF, ECTS og *Europass*) og de fremtidige (ECVET), skal gøre det muligt for de europæiske borgere at opnå bedre anerkendelse og udnyttelse af deres kvalifikationer og kompetencer og blive informeret om uddannelsesmuligheder i hele Europa (PLOTEUS- og »Studere i Europa«-portalene) ⁽¹⁾.

7) I Rådets konklusioner om interkulturelle kompetencer fra maj 2008 fremhæves betydningen af mobilitet for erhvervelsen af sådanne kompetencer.

8) I Rådets henstilling om unge volontørers mobilitet i Den Europæiske Union af 20. november 2008 tages spørgsmål op, der specielt handler om unge volontørers mobilitet.

SER MED TILFREDSHED PÅ den rapport fra Ekspertforummet på Højt Plan vedrørende Mobilitet, som Europa-Kommissionen offentliggjorde i juni 2008 ⁽²⁾ for at imødekomme Rådets anmodning om at udvikle og udvide mobiliteten til andre end studerende og til fordel for andre grupper af unge, og på rapporten fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg af 29. maj 2008 om »praktiske tiltag med henblik på fremme af unges mobilitet i Europa praktiske tiltag og tidsplan«.

SOM ER SIG BEVIDST, at:

mobilitet for unge i Europa baseret på princippet om fri bevægelighed for alle europæiske borgere, der er et centralt led i det europæiske samarbejde om uddannelse og erhvervsuddannelse af både formel, uformel eller og formel karakter og en afgørende udfordring for et videnbaseret Europa, er et væsentligt middel til at:

- skabe følelsen af at høre med til Europa
- fremme social og erhvervs mæssig integration
- sikre den europæiske økonomis konkurrenceevne i et globaliseret miljø.

KONSTATERER, at:

Erasmusprogrammet har været vellykket, men at mobilitet blandt unge ikke desto mindre stadig alt for ofte er en undtagelse, også for studerende, hvoraf kun en ringe andel rejser til en anden medlemsstat for at studere eller for at uddanne sig i en virksomhed. Mobiliteten er stadig ulige fordelt over sektorer og uddannelses typer, studiefag, lande og social baggrund, navnlig på grund af manglende oplysning, finansieringsproblemer og uddannelsernes utilstrækkelige anerkendelse af studieperioder i udlandet. Der er stadig ikke tilstrækkeligt kendskab til mobilitet på grund af mangel på oplysninger af god kvalitet og pålidelige og sammenlignelige statistikker, undtagen inden for rammerne af EF-programmerne.

FREMHLÆVER FØLGENDE PRINCIPPER:

- 1) Mobilitet vedrører alle unge europæere, hvad enten den unge er skoleelev, studerende, lærling, volontør, lærer, ung forsker, underviser, ungdomsarbejder, erhvervsdrivende eller ung på arbejdsmarkedet.

⁽¹⁾ <http://www.ec.europa.eu/ploteus>, <http://www.study-in-europe.org>

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/education/doc/2008/mobilityreport_en.pdf

- 2) Mobilitet skal først og fremmest forstås som fysisk mobilitet, dvs. at man opholder sig i et andet land for at studere, gennemføre et praktikophold i erhvervslivet, udføre samfundsarbejde eller følge en supplerende uddannelse som led i livslang læring. Dog kan »virtuel mobilitet«, dvs. brug af it med henblik på at udvikle partnerskaber eller udveksling over store afstande med unge i andre lande som led i et struktureret uddannelsesprojekt, også yde et betydeligt bidrag til mobilitet, navnlig i skolerne.
- 3) Mobilitet skal ses ikke som et mål i sig selv, men som et privilegeret middel til at styrke det europæiske medborgerskab og den europæiske konkurrenceevne, udvide og udbygge de unges uddannelse og erfaringer, styrke deres tilpasnings- evne og deres beskæftigelsesegnethed og deres udvikle inter- kulturelle forståelse gennem sprogkundskaber og kendskab til andre kulturer.
- 4) For at en ambitiøs og tværgående mobilitetspolitik i Europa kan lykkes skal den skabe et ønske om mobilitet hos alle de unge og have til formål, at en mobilitetsperiode i et andet europæisk land efterhånden bliver reglen for alle, og herunder skal der være passende finansielle midler til rådighed. Opmærksomheden bør især rettes mod studerende, der på grund af deres socioøkonomiske baggrund eller særlige behov har behov for supplerende finansiell støtte. En sådan politik bør også lægge vægt på arrangementerne omkring forberedelse af og støtte under mobiliteten, og den bør anerkende de uddannelsesmæssige resultater af en mobilitetspe- riode og bør fremme udviklingen af mobilitet for lærere og andre undervisere, der spiller en nøglerolle i mobilitetsord- ningerne.
- 5) Denne mobilitetspolitik tager først og fremmest sigte på mobilitet inden for Europa, men den kan også være med til at udvikle mobilitet mellem Europa og tredjelande.

OPFORDRER MEDLEMSSTATERNE TIL:

- 1) At vedtage som mål gradvis at gøre læringsperioder i udlandet til reglen og ikke undtagelsen for alle unge euro- pæere ved at øge mulighederne for grænseoverskridende mobilitet på de forskellige uddannelses- og erhvervsuddan- nelsesområder og, under passende hensyntagen til deres nati- onale rammer og lovgivning, inden for volontørarbejde.
- 2) Med henblik herpå at virkeliggøre de mål, der er fastsat for perioden 2007-2013 i EU's programmer på uddannelses-, ungdoms-, kultur-, medborgerskabs- og forskningsområdet.
- 3) Med udgangspunkt i arbejdet i Ekspertforummet på Højt Plan at gøre den størst mulige indsats til fordel for at nå følgende mål efter 2013:
 - 3.1. Alle unge bør have mulighed for at deltage i en eller anden form for mobilitet, enten under deres studier eller erhvervsuddannelse, i form af et praktikophold

eller i forbindelse med volontørarbejde. Der tænkes navnlig på følgende:

- alle skolebørn i det almene skolesystem eller under erhvervsuddannelse bør have mulighed for at deltage i en mobilitetsordning i løbet af deres skole- gang
- alle studerende ved højere uddannelsesinstitutioner bør have mulighed for en studie- og uddannelsespe- riode eller et praktikophold i udlandet. Højere uddannelsesinstitutioner bør tilskyndes til at gøre sådanne mobilitetsperioder til en del af uddannel- serne (enten på grunduddannelsen eller på overbyg- ningen)
- mulighederne for mobilitet i forbindelse med erhvervsuddannelse bør øges væsentligt.

3.2. Læreres, underviseres og andet pædagogisk personales mobilitet bør øges, navnlig inden for rammerne af eksis- terende programmer.

- 4) At udmønte disse mål i praksis på forskellige niveauer for at øge de unges muligheder for mobilitet og iværksætte mobili- tetspartnerskaber med inddragelse af alle interessenter — offentlige myndigheder, virksomheder og uddannelses- og erhvervsuddannelsesinstitutioner — samt civilsamfundet.

OPFORDRER MEDLEMSSTATERNE OG KOMMISSIONEN TIL INDEN FOR GRÆNSERNE AF DERES RESPEKTIVE BEFØJELSER at vedtage foranstaltninger, der tager hensyn til de enkelte landes lovgiv- ning og særlige forhold med henblik på at fjerne hindringerne for mobilitet på de forskellige områder og sikre anerkendelse af studie- og uddannelsesperioder i udlandet. Inden for rammerne af de forskellige led i den åbne koordinationsmetode for uddan- nelse og erhvervsuddannelse, kultur og ungdom bør de navnlig søge at:

1. Udvikle mulighederne for mobilitet for alle unge

- 1.1. Bedre forvaltning af den offentlige støtte til mobilitet ved at fremme en koordineret indsats fra de politiske aktører (Den Europæiske Union, stat, regioner og kommuner) og de administrative aktører (navnlig de nationale myndigheder med ansvar for forvaltningen af fællesskabsprogrammerne).
- 1.2. Fuld udnyttelse af alle de nuværende muligheder for mobilitet via EU's programmer, der omfatter virtuel mobilitet og vedrører ikke blot de unge, men også mere generelt personalet i undervisningssektoren.
- 1.3. Hensyntagen til behovene, navnlig finansieringsbeho- vene, hos dårligt stillede studerende, der ellers ikke ville kunne udnytte mobilitetsprogrammerne.

1.4. Fremme af udviklingen af nye muligheder for mobilitet, navnlig ved:

- udvidelse af partnerskaberne ved at integrere anerkendte mobilitetsperioder i andre institutioner eller strukturer, navnlig sammenslutninger
- indførelse af flere dobbelte eller fælles eksamensbeviser
- styrkelse af støtten til erhvervsuddannelsesmobilitet for unge, herunder lærlinge
- mere udbredt brug af kultur- og sprogophold
- øget oprettelse af grupper af studerende, herunder fra europæiske kunsthøjskoler, med henblik på at gennemføre fælles projekter
- indførelse af supplerende uddannelsesmoduler udbudt af højere uddannelsesinstitutioner, for eksempel sommerkurser
- øget mobilitet mellem virksomhederne samt mellem virksomhederne og uddannelses- og forskningskredse
- nye muligheder for udveksling i forbindelse med volontørarbejde.

2. Informere bedre om eksisterende mobilitetsprogrammer

- 2.1. Oplysning rettet mod de unge samt mod de personer, der vejleder eller støtter dem (i første række deres familier, lærere og undervisningspersonale) og ungdomsarbejdere om fordelene ved mobilitet, med henblik herpå lettelse af adgangen til information for disse målgrupper ved hjælp af alle midler.
- 2.2. Yderligere indsats for at fremme og gennemføre EU's programmer på uddannelses-, ungdoms-, kultur-, medborgerskabs- og forskningsområdet.

3. Forenkle procedurerne

- 3.1. Fortsat forenkling af gennemførelsen af EU's programmer, idet der navnlig sørges for at gøre almindelig brug af flerårige aftaler, især på uddannelses- og erhvervsuddannelsesområdet. Sådanne aftaler er en forudsætning for at etablere varige partnerskaber mellem uddannelsesinstitutioner og virksomheder. Sådanne aftaler er en forudsætning for at etablere varige partnerskaber mellem uddannelsesinstitutioner og virksomheder.
- 3.2. Iværksættelse eller fremme af udviklingen af en strategi for økonomiske incitamenter over for organer og aktører, navnlig lærere, undervisere og ungdomsarbejdere, der tilrettelægger den europæiske mobilitet for de unge, som de vejleder.
- 3.3. Bedre anerkendelse af resultater i forbindelse med mobilitet ved i videst muligt omfang at generalisere valideringen af læringsresultaterne for en mobilitetsperiode i Europa; virkeliggørelsen af dette mål vil blive lettet ved, at der senest i 2010 er udarbejdet oversigter over ækvi-

valens mellem medlemsstaternes kvalifikationssystemer og den europæiske referenceramme for kvalifikationer og ved hjælp af europæiske værktøjer såsom Europass, Youthpass, ECTS-meritter og ECVET-systemet.

4. Udvide og diversificere kilderne til finansiering af de unges mobilitet

- 4.1. Støtte til de unges mobilitet gennem passende fællesskabsfinansiering inden for den finansielle rammes lofter, bl.a. fra strukturfondene — især ved at gøre bedre brug af de muligheder, der ligger i Den Europæiske Socialfond — og på lang sigt ved at tilpasse deres retningslinjer og forvaltning i overensstemmelse med medlemsstaternes prioriteter for at tage hensyn til mobilitetsmålet.
- 4.2. Tilskyndelse til bredere diversificering og større komplementaritet i finansieringsmåderne for projekterne vedrørende unges mobilitet, takket være anvendelsen af offentlige og private finansieringskilder inden for deres respektive kapaciteter (stat, regionale og lokale myndigheder, virksomheder, bankinstitutioner, herunder Den Europæiske Investeringsbank, fonde, europæiske faglige sammenslutninger osv.).
- 4.3. Hensyntagen til de særlige finansielle behov hos studerende med en mindre gunstig socioøkonomisk baggrund eller med særlige behov, således at de kan deltage i mobilitetsprogrammer.

5. Udvide principperne i det europæiske kvalitetscharter for mobilitet i uddannelsen og erhvervsuddannelsen til at gælde for alle former for mobilitet for de unge, navnlig for så vidt angår de nærmere arrangementer omkring forberedelse af, støtte under og evaluering af mobilitetsperioderne

- 5.1. Tilskyndelse til udveksling af god praksis, der har gjort det muligt at udvide kapaciteten for modtagelse af unge europæere på mobilitetsophold og kvaliteten af denne modtagelse.
- 5.2. Opfordring til de ansvarlige interessenter til at skabe bedre bolig-, leve- og arbejdsvilkår for unge europæere på mobilitetsophold, navnlig på de højere uddannelsesinstitutioners områder.
- 5.3. Bedre betingelser for de unges sproglige og kulturelle forberedelse til mobilitet.

6. Tilvejebringe bedre viden om de unges mobilitet

- 6.1. Udarbejdelse af en oversigt over mobilitetsstrømmene i Europa ved konsolidering og eventuelt udvikling af pålidelige og sammenlignelige statistiske oplysninger.
- 6.2. Bedre formidling og fælles udnyttelse af eksisterende undersøgelser.
- 6.3. Efter behov gennemførelse af konsekvensanalyser, der evaluerer, hvad mobilitet konkret bibringer de unge europæere kulturelt, akademisk og erhvervs-mæssigt.

OPFORDRER KOMMISSIONEN TIL:

- 1) At opstille en arbejdsplan for integration af grænseoverskridende mobilitetsforanstaltninger i alle europæiske programmer, navnlig ved at indføre mekanismer for fremme af programmer blandt de unge og ved sammen med de kompetente myndigheder at fremme oprettelsen af one-stop-shops samt en europæisk portal for unges mobilitet for at sikre en bedre formidling af oplysninger blandt de unge og de relevante institutioner, udnytte hvert enkelt programs muligheder for virtuel mobilitet og sikre synergier mellem de forskellige programmer.
 - 2) Inden udgangen af 2010 at offentliggøre en rapport om udviklingen på mellemlang sigt af de unges mobilitet i Europa og med regelmæssige mellemrum udarbejde en rapport, der skal indgå i den fælles interimrapport hvert fjerde år, om unges og læreres mobilitet i Den Europæiske Union.
 - 3) At udarbejde en vejledning til brug for medlemsstaterne, regionale og lokale myndigheder samt uddannelses- og erhvervsuddannelsesinstitutioner og de aktører, der arbejder med ungdomspolitik, så de får lettere adgang til andre europæiske politikker vedrørende mobilitet såsom strukturfonde og forskningspolitikker og -programmer.
 - 4) At undersøge, om det kan lade sig gøre at udvikle nye former for finansiel støtte for at hjælpe de unge med at gennemføre læringsperioder med mobilitet på tværs af grænserne, herunder muligheden for europæiske studielån, og rapportere tilbage til Rådet om de fremskridt, der gøres.
-